

Ratujemy zapomniane miasteczko Perfumer

Anna Wojtczak

Scenariusz interdyscyplinarnego projektu edukacyjnego do edukacji wczesnoszkolnej

opracowany w ramach projektu:

„Tworzenie zestawów narzędzi edukacyjnych wspierających proces wychowania przedszkolnego i kształcenia ogólnego w zakresie rozwoju umiejętności uniwersalnych dzieci i uczniów oraz kompetencji kluczowych niezbędnych do poruszania się na rynku pracy”

dofinansowanego ze środków Funduszy Europejskich w ramach
Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, 2.10 Wysoka jakość systemu oświaty

Warszawa 2022

Redakcja merytoryczna: Piotr Mazur
Redakcja językowa i korekta: Eduexpert sp. z o.o.
Projekt graficzny i projekt okładki: Eduexpert sp. z o.o.
Redakcja techniczna i skład: Eduexpert sp. z o.o.

Weryfikacja i odbiór niniejszej publikacji: Ośrodek Rozwoju Edukacji w Warszawie

w ramach projektu: *Weryfikacja i odbiór zestawów narzędzi edukacyjnych wspierających proces wychowania przedszkolnego i kształcenia ogólnego w zakresie rozwoju umiejętności uniwersalnych dzieci i uczniów oraz kompetencji kluczowych niezbędnych do poruszania się na rynku pracy*

dofinansowanego ze środków Funduszy Europejskich w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, 2.10 Wysoka jakość systemu oświaty

Warszawa 2022

Ośrodek Rozwoju Edukacji
Aleje Ujazdowskie 28
00-478 Warszawa
ore.edu.pl

Publikacja jest rozpowszechniana na zasadach wolnej licencji Creative Commons –
Użycie niekomercyjne 4.0 Polska (CC-BY-NC).
creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/deed.pl

1. Temat projektu

Ratujemy zapomniane miasteczko Perfumer

2. Osoby prowadzące projekt

2.1. Koordynator: nauczyciel edukacji wczesnoszkolnej.

2.2. Pozostali: nauczyciele prowadzący zajęcia w ramach edukacji wczesnoszkolnej, nauczyciele plastyki lub techniki.

3. Ramy czasowe

Początek projektu planowany jest na 15 maja w czasie kwitnienia kwiatów polnych. Zakończenie planowane jest na około 15 czerwca.

4. Cele projektu (na bazie programu R. Pasymowskiej *W Literkowie, Cyferkowie i Nutkowie – świat i teatr w mojej głowie*)

Przyjmowanie na siebie zadań charakterystycznych dla świata dorosłych ma uczyć dzieci kreatywnego podejścia do trudnych sytuacji, szukania rozwiązań i budowania relacji sprzyjających komunikacji.

4.1. Cele ogólne:

- stwarzanie warunków do całościowego rozwoju dziecka, wspieranie go w zdobywaniu wiedzy i nabywaniu umiejętności;
- przygotowanie ucznia do satysfakcjonującego wykonywania różnorodnych ról społecznych i utożsamiania się ze społeczeństwem;
- kreowanie kompetentnego ucznia, gotowego na mierzenie się z rzeczywistością;
- wyzwalanie dziecięcej kreatywności, przedsiębiorczości w zabawie i nauce;
- ukazanie siły indywidualności w innowacyjnym działaniu;
- stworzenie warunków do rozwoju dziecięcego myślenia;
- podtrzymanie naturalnej ciekawości ucznia i przekształcenie jej w motywację do uczenia się;
- wskazywanie roli samokształcenia w procesie zdobywania wiedzy i umiejętności;
- nawiązanie współpracy z rodzicami i opiekunami uczniów – w celu ujednoczenia oddziaływań dydaktyczno-wychowawczych.

Praca w projekcie będzie szansą zweryfikowania mocnych i słabych stron uczniów oraz ich umiejętności współpracy. Wyłonią się spośród wszystkich kompetencji te z zakresu przedsiębiorczości, obywatelskie, z zakresu kompetencji osobistych, społecznych, w zakresie uczenia się, świadomości i ekspresji kulturalnej.

Projekt kładzie nacisk na wykorzystanie i rozwijanie umiejętności współpracy w zespole, komunikacji, rozwiązywania konfliktów i trudnych sytuacji, brania na siebie odpowiedzialności i konsekwentnego wykonania założonej pracy – dla dobra zespołu. Istotne jest zrozumienie, że każdy uczestnik ma do wykonania zadania będące fragmentem całego projektu i sukces uzależniony jest od działań wszystkich osób. Taki sposób pracy przeciwdziała dyskryminacji i wykluczeniu. Praca projektowa metodą *Design Thinking* pozwoli uczniom na aktywność jako specjalistów w różnych dziedzinach – w związku z przyjęciem na siebie roli w zespole. Dodatkowo pozwala pracować nad wspólnym celem, bez rywalizacji, z uwzględnieniem różnych cech

osobowości dziecka. Uczniowie rozwiną naturalną umiejętność myślenia i kreowania rzeczywistości z wykorzystaniem pytań, by lepiej siebie zrozumieć, ale też i przekształcać otaczający świat. Stopniowe rozwiązywanie problemów, budowanie prototypów i testowanie wytworzonych projektów przyczyni się do wzrostu pewności siebie uczniów – ekspertów w wybranej dziedzinie.

4.2. Cele szczegółowe:

Można je podzielić na poszczególne obszary: poznawczy, fizyczny i społeczny.

W zakresie poznawczego obszaru rozwoju uczniów:

- dyskutuje, wyraża swoją opinię i ją argumentuje;
- pracuje metodą projektu;
- zadaje pytania, konstruuje prototypy i testuje je;
- potrafi wyrażać swoje zdanie w poszanowaniu odmiennych zdań osób w zespole, szukając kompromisu;
- korzysta z różnych źródeł informacji, inspiruje się i rozwija swoje zainteresowania;
- wykorzystuje wiedzę z zakresu dzielenia na równe części, odmierza płyny i korzysta z wagi;
- wykorzystuje wiedzę dotyczącą roślin i ich wartości zdrowotnych do kompozycji zapachowych;
- wyzwala w sobie kreatywność z wykorzystaniem różnych narzędzi malarskich i innych przyborów/przedmiotów;
- tworzy, przy użyciu prostej aplikacji komputerowej, np. plakaty, ulotki i inne wytwory.

W zakresie fizycznego obszaru rozwoju uczniów:

- tworzy improwizacje ruchowe, etiudy teatralne z wykorzystaniem rekwizytów;
- dba o własne bezpieczeństwo i innych uczestników projektu.

W zakresie społecznego obszaru rozwoju uczniów:

- identyfikuje się ze społecznością klasową, szkolną i rodzinną;
- okazuje szacunek do odmienności, dba o własne prawa i szanuje przestrzeń drugiego człowieka;
- przestrzega przyjętych w zespole norm i zasad;
- dokonuje oceny własnych działań i pracy innych osób w zespole, odnosząc się do regulaminu i poznanych wartości;
- wykorzystuje pracę zespołową w procesie uczenia się, przyjmuje rolę lidera zespołu i komunikuje się za pomocą nowych technologii;
- wyjaśnia znaczenie oraz konieczność zachowania ładu, porządku i dobrej organizacji miejsca pracy ze względów bezpieczeństwa.

5. Treści kształcenia (wg programu R. Pasymowskiej *W Literkowie, Cyferkowie i Nutkowie – świat i teatr w mojej głowie*)

Projekt interdyscyplinarny łączy kompetencje miękkie z wiedzą z różnych obszarów edukacyjnych, które w zakresie treści wykraczają poza podstawę programową. Uczniowie zainteresują się chemią, w związku z łączeniem komponentów zapachowych do perfum, mydeł i kul do kąpieli. Korzystając z edukacji przyrodniczej, z zakresu ziołolecznictwa i edukacji matematycznej, nabędą umiejętność odpowiedniego łączenia olejków –

w celu poprawy nastroju, poradzenia sobie z dolegliwością lub potrzebą relaksu. Edukację polonistyczną uczniowie wykorzystają do stworzenia siebie jako aktora, wchodząc w rolę podczas etudy teatralnej. Pozwoli im to na nowo wykreować cechy, jakie chcieliby w sobie pielęgnować.

5.1. Edukacja przyrodnicza

Uczeń:

- dba o higienę oraz estetykę własną i otoczenia;
- wymienia wartości odżywcze produktów żywnościowych, w szczególności zalety ziół i ich wartości lecznicze.

5.2. Edukacja matematyczna

Uczeń:

- wykazuje się umiejętnością dzielenia, ważenia i odmierzania płynów.

5.3. Edukacja społeczna

Uczeń:

- okazuje szacunek osobie wypowiadającej się i potrafi słuchać aktywnie;
- wykonuje zadania według instrukcji;
- zadaje pytania w sytuacji dla niego niejasnej;
- wyraża własne poglądy i argumentuje je.

Edukacja społeczna jest wiodąca w czasie projektu. Uczestnicy rozwiną swoje umiejętności współpracy w zespole, komunikacji nastawionej na współdziałanie. Doświadczyć mogą, czym jest odpowiedzialność za zespół. Oprócz wiedzy i umiejętności wynikających z podstawy programowej, kształtują własne postawy i wartości jako świadomego obywatela. Projekt zapewni nabywanie określonych wiadomości i umiejętności w sposób naturalny.

5.4. Edukacja plastyczna

Uczeń:

- rysuje kredką, kredą, ołówkiem, patykiem, piórem, węglem, mazakiem;
- maluje farbami, tuszami przy użyciu pędzli (płaskich, okrągłych), palców, stempli;
- wydziera, wycina, składa, przylepia, wykorzystując gazetę, papier kolorowy, makulaturę, karton, ścinki tekstylne itp.;
- ilustruje sceny i sytuacje (realne i fantastyczne) inspirowane wyobraźnią, baśnią, opowiadaniem i muzyką;
- korzysta z narzędzi multimedialnych;
- tworzy przy użyciu prostej aplikacji komputerowej, np. plakaty, ulotki i inne wytwory.

5.5. Edukacja techniczna

Uczeń:

- wykonuje przedmioty użytkowe, w tym dekoracyjne i modele techniczne z zastosowaniem połączeń nierozłącznych (sklejanie klejem, wiązanie, szycie lub zszywanie zszywkami, sklejanie taśmą itp.), używając połączeń rozłącznych (spinanie spinaczami biurowymi, wiązanie sznurkiem lub wstążką ozdobną), bez użycia kleju,

taśm, zszywek (np. wybrane modele technik origami, modele kartonowe nacinane), z wykorzystaniem prądu elektrycznego (lampion, dekoracja świąteczna).

W ramach zajęć z działalności i ekspresji twórczej uczniowie w projekcie wykorzystają swoje predyspozycje do wykonania etykiet na produkty, foldery reklamowe i wszelkie materiały potrzebne do promowania produktów. Zaplanują własne działania oraz pracę zespołową. Poznają historię, proces powstawania perfum i produktów perfumeryjnych. Wykonają produkty, które mają wpływać na poczucie estetyki odbiorcy. Przy pracy nad folderami reklamowymi wykorzystają proste aplikacje komputerowe. Praca z uczniami edukacji wczesnoszkolnej jest idealnym sposobem do łączenia interdyscyplinarnie różnych edukacji, plastyki, techniki czy nawet chemii. Umiejętność działania metodą projektu jest ważna dla późniejszego funkcjonowania uczniów w świecie zawodowym oraz społecznym.

5.6. Edukacja polonistyczna

Uczeń:

- recytuje wiersze oraz wygłasza z pamięci krótkie teksty prozatorskie;
- bierze udział w dyskusji, formułuje wnioski, tworzy ustne i pisemne plany działań;
- dobiera stosowną formę komunikacji werbalnej i własnego zachowania, wyrażającą empatię i szacunek do rozmówcy;
- czyta w skupieniu po cichu teksty zapisane samodzielnie w zeszycie oraz teksty drukowane;
- korzysta z różnych źródeł informacji, np. atlasów, czasopism dla dzieci, słowników i encyklopedii czy zasobów internetu, rozwija swoje zainteresowania;
- wykorzystuje nabyte umiejętności do rozwiązywania problemów i eksploracji świata, dbając o własny rozwój i tworząc indywidualne strategie uczenia się;
- stosuje poprawną wielkość liter w zapisie tytułów utworów, imion i nazwisk, poznanych nazw geograficznych;
- podejmuje próby zapisu nowych, samodzielnie poznanych wyrazów i sprawdza ich poprawność, korzystając ze słownika ortograficznego.

Projekt wykorzysta umiejętności opracowania i tworzenia tekstów reklamowych z zastosowaniem poznanych zasad ortografii, interpunkcji i języka. Uczniowie zredagują zaproszenia na uroczystą wystawę i krótkie przedstawienie dla zebranych gości. Prezentacja produktów odwoła się do umiejętności autoprezentacji i recytacji. Dzięki temu uczniowie poznają pracę grafika komputerowego w firmie reklamowej. Pojawią się treści wykraczające poza podstawę programową edukacji wczesnoszkolnej – skorelowane z zapisami podstawy programowej dla przedmiotu biologia, II etap edukacyjny. Projekt przewiduje realizację następujących zagadnień: „Odkrywamy tajemnice zdrowia”, „Homeostaza. Zdrowie i choroby”, „Podstawy ekologii”. Przedsięwzięcie dotyczyć będzie też zagadnień z zakresu chemii dla II etapu edukacyjnego, w szczególności: „składu mieszanin”, „gęstości rozcieńczania i zatężania roztworu”.

6. Charakterystyka odbiorców

6.1. Typ szkoły

Projekt jest przeznaczony dla uczniów szkoły podstawowej na etapie edukacji wczesnoszkolnej. Może być przeprowadzany w szkołach integracyjnych, bo w dużej

mierze odnosi się do działań intuicyjnych, opartych na kreatywności dzieci. Uczniów ze spektrum autyzmu należy angażować w prace grupowe. Mogą zmieniać grono, ale tak, by w niej zawsze była osoba bliska dziecku. Osoby niedowidzące powinny mieć powiększone karty pracy. Dzieci słabosłyszące podczas zajęć grupowych mają przebywać obok osób, które w danym momencie tłumaczą zadanie. Nauczyciel ma kontrolować stopień zrozumienia.

6.2. Wiek uczniów

Projekt interdyscyplinarny został przewidziany dla odbiorców w wieku 8–9 lat. Dzieci w tym wieku w sposób szczególny rozwijają się pod kątem wrażeń wzrokowych, słuchowych i kinestetyczno-ruchowych, które w danym projekcie są kluczowe. Z chwilą zapisania dziecka do szkoły zaczyna dominować nauka, jednak zabawa stale mu towarzyszy i wciąż odgrywa dużą rolę w rozwoju. Świadomość tę wykorzystuje projekt i stara się rozwijać naturalną potrzebę zdobywania wiedzy – właśnie poprzez zabawę. Można łączyć uczniów z klas z tego samego poziomu – w celu integracji i budowania wspólnoty szkolnej. Łączenie takie ma sens w sytuacji, gdy zespół ma trudność w relacji wewnątrz klasy.

Działania wykorzystają naturalną wynalazczość dzieci, chęć do wspólnego spędzania czasu i wykonywania prac kreatywnych, a także bezpośrednio i otwartość na ekspozycję talentów. Uczniowie zaprezentują dotąd nieodkryte przed innymi umiejętności i zdolności. Wykorzystując elementy dramy uczestnicy w wybranej roli mogą otworzyć się na grupę i zaprezentować z nieznanej dotąd strony. Udział uczniów w projekcie jest w dużej mierze oparty na ich kreatywności i naturalnej potrzebie doświadczania wiedzy w towarzystwie innych dzieci. Tym bardziej, że dla uczniów w tym wieku szkoła to naturalne środowisko, w którym budują relacje z rówieśnikami, przeżywają dotkliwie porażki i nabywają pewności siebie. W projekcie mogą brać udział uczniowie ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi (SPE) oraz emocjonalno-społecznymi, a także dzieci z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego.

6.3. Zróżnicowanie potrzeb i umiejętności

Projekt interdyscyplinarny ma sprawiać, że każdy uczeń ma szansę zaistnienia w obrębie własnych predyspozycji w obszarze mu najbardziej bliskim. Uczniowie niedowidzący rozwiną swój zmysł węchu, komponując mieszanki zapachowe. Dzieci z niepełnosprawnością ruchową rozszerzą umiejętności manualne podczas wykonywania kul do kąpielii czy mydeł. Uczniowie ze spektrum autyzmu lub ADHD (od ang. *attention deficit hyperactivity disorder*) będą mogli kreatywnie wykazać się podczas tworzenia etykiet, a także podczas happeningu. Dodatkowo różnorodność treści edukacyjnych opartych na eksperymentach i pracy zespołowej, pozwala bezpiecznie rozwijać własne umiejętności i stopniowo wychodzić ze strefy komfortu. Każdy uczeń, bez względu na specjalne potrzeby edukacyjne i wychowawcze, skorzysta z możliwości wykazania się swoimi talentami, czy to w dziedzinie tworzenia etykiet, wykonania kul do kąpielii czy też przedstawienia. Będzie miał również możliwość doskonalenia umiejętności prowadzenia analizy, wyciągania wniosków, uogólniania, zastosowania wniosków w praktycznym działaniu, weryfikowania wiedzy w praktyce.

7. Formy i metody realizacji projektu

7.1. Formy pracy

- praca zbiorowa, grupowa oraz indywidualna.

Podstawową aktywnością jest metoda pracy w odniesieniu do łączenia wiadomości z różnych przedmiotów nauczania, a także z różnych poziomów nauczania. Koordynator dobierze grupy zadaniowe – w zależności od wybranych zagadnień, opartych na edukacji polonistycznej, matematycznej, chemii, biologii, edukacji społecznej, a także według preferencji uczniów. Dodatkowo przestrzenią do rozwoju są zagadnienia z edukacji technicznej i plastycznej. Spotkania zespołów odbywać się będą w regularnych odstępach. Uczniowie zaprezentują wówczas działania grupy i połączą swoje działania w całość. W ramach projektu koordynator konsultuje prace, doradza i prowadzi mentoring.

Praca w grupie pozwoli uczniom ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi na budowanie relacji rówieśniczej opartej na ustalonych zasadach. Taki rodzaj działań kształtuje poczucie odpowiedzialności za pracę zespołową.

7.2. Metody pracy – realizacja celów

Realizacja podanych celów odbędzie się przy wykorzystaniu następujących metod według R. Pasymowskiej – opis niżej.

- *Poznajemy miasteczko Perfumer* – metoda symulacyjna, drama; pogadanka – wejście uczniów w zaczarowany świat (pomieszczenie, w którym odbywać się będą zajęcia), pogadanka na temat udzielania pomocy księżniczce w odczarowaniu śpiących mieszkańców. Odszukanie zaginionych kopert z magicznym eliksirem i instrukcją rozwiązania. Burza mózgów dotycząca działań zmierzających do tego, by pomóc księżniczce.
- Wykorzystanie posiadanych kompetencji osobistych, społecznych i z zakresu przedsiębiorczości, metody ćwiczebne, metoda DT (ang. *Design Thinking*), która polega na zbieraniu pomysłów w postaci burzy mózgów, a następnie wybranie przykładu i wykonanie prototypu. Kolejno prototyp uczniowie testują i udoskonalają. Po przeprowadzonych testach konstruują gotowy produkt. Formułowanie zespołów do pracy w projekcie. Wytypowanie lidera i przydział obowiązków. Utworzenie wewnętrznego kontraktu pracy w grupie. Uczniowie ze spektrum autyzmu mają okazję do poszerzenia wachlarza zainteresowań. Osoby z nadpobudliwością psychoruchową dzięki metodzie DT będą dynamicznie przechodzić z fazy projektu do prototypu.
- Mierzenie się z problemami, metody poszukujące, czyli problemowe, debata liderów zespołów w formie akwarium. Podejmowanie decyzji związanych z wypracowaniem jednolitej formy pomocy dla księżniczki i jej mieszkańców. Odnoszenie się do współpracowników z zespołu. Budowanie wspólnej, poprawnej komunikacji. Ustalenie zasad współpracy. Korzystając z tej metody, uczniowie ze spektrum autyzmu czy z zagrożeniem niedostosowania społecznego uczyć się będą prawidłowych relacji z osobami z zespołu.
- Prezentacja pomysłów, metoda prezentacji, przygotowanie prezentacji rozwiązania zaistniałej sytuacji w miasteczku księżniczki. Dyskusja z argumentowaniem wybranych zadań. Oczekiwanie na akceptację pomysłów przez księżniczkę. Burza

mózgów stworzy dla uczniów ze SPE możliwość przełamania własnych barier i w sposób pośredni przedstawienia swoich propozycji.

- Podjęcie wyzwania, metody pracy we współpracy, grupowego podejmowania decyzji, dyskusje, podjęcie zadań w zespole. Wyszukiwanie informacji dotyczących zagadnień, nad którym zespół pracuje (perfumy, kule do kąpeli, mydła). Wyszukiwanie informacji o roślinach i ich właściwościach. Uczniowie ze SPE mogą zaprezentować posiadaną wiedzę w zakresie zadań do zrealizowania w grupie. Może okazać się, że dla osób ze spektrum autyzmu będzie to moment na przedstawienie swoich zainteresowań. Niedosłyszający i niedowidzący mogą poszukiwać informacji dostępnych w internecie, gdzie czcionkę można powiększyć. Warto umówić się z uczniami na określony sygnał, położenia ręki na ramieniu, który będzie dla nich informacją, by skupili uwagę.
- Poszukiwanie wiedzy, praca z książką, informacjami w sieci, burza mózgów, metoda doświadczeń w połączeniu zapachów i dobór odpowiedniej konsystencji. Prowadzenie dyskusji nad doбором komponentów do produkcji perfum, kul do kąpeli i mydeł.
- Korzystanie z narzędzi technologii informacyjno-komunikacyjnych (TIK), DT i metoda heurystyczna, burza mózgów – poszukiwanie najlepszej prezentacji produktów, rozreklamowanie ich wśród uczestników pokazu. Giełda pomysłów w oparciu o materiały źródłowe. Wykorzystanie tabletek do wyszukiwania informacji potrzebnych do tworzenia kompozycji zapachowych.
- Rozwijanie umiejętności autoprezentacji i prezentacji, metody waloryzacyjne, inscenizacja i ekspresja; przygotowywanie uroczystej wystawy dla zaproszonych gości. Wykonanie zaproszeń, rozwijanie umiejętności językowych uczniów, scenariusza i scenografii. W tej części uczniowie ze SPE mogą rozwinąć się artystycznie i pokazać siebie z innej strony niż ta, z której znają ich rówieśnicy.
- Rozwijanie kompetencji miękkich, praca w grupach i indywidualna, pogadanka, wymiana pomysłów z argumentacją. Trening uważności i szacunku wobec osób w zespole i pozostałych członków projektu. Zarządzanie sobą w konflikcie i dochodzenie do kompromisu lub współpracy. Uczniów z ADHD w sytuacjach dla nich trudnych należy naprowadzać na rozwiązania przez zadawanie pytań o to, co możesz zrobić. Uczniów ze spektrum autyzmu należy pilnować, by przestrzegali zasad przyjętych i odwoływali się do nich.

Cele wychowawcze zostaną zrealizowane przy wykorzystaniu następujących metod pracy:

- praca w grupie, wspólna praca nad wybranym tematem projektu; umiejętne prowadzenie dyskusji, wyjaśnień i kształtowanie umiejętności argumentacji i rozwiązywania konfliktów, krytyczne podejście do informacji, kreatywność. Dzięki temu uczniowie przygotowują się do odgrywania różnorodnych ról społecznych. Wezmą na siebie odpowiedzialność za działanie zespołu. Zrozumieją, że działanie jednych osób wpływa na działanie pozostałych uczestników;
- dzielimy się wiedzą, ćwiczenia laboratoryjne i metody ćwiczebne w związku z tworzeniem produktów perfumeryjnych, odmierzanie, liczenie, testowanie. Przygotowanie prezentacji w formie inscenizacji dla zaproszonych gości. Metody ekspresyjne i impresyjne poprzez wchodzenie w rolę i w eksponowanie wartości wytworów produktów perfumeryjnych. Umiejętność uczenia się oraz pracy zespołowej w kontekście przyszłego środowiska pracy. Wykorzystanie urządzeń

IT do wyszukiwania informacji. Poprzez wykorzystanie różnych źródeł informacji, uczniowie wykształcą w sobie samodzielność do zdobywania wiedzy i umiejętności. Otworzą się na kreatywne, innowacyjne podejście do zbierania informacji i wykorzystania jej w procesie tworzenia własnych produktów;

- informacja zwrotna, burza mózgów przy opracowaniu narzędzi do badania efektów pracy indywidualnej i zespołowej, rozwiązywania problemów. Przygotowanie szablonu arkusza samooceny i ewaluacji z wykorzystaniem narzędzi do tego opracowanych. Posługując się informacją zwrotną, zmierzają się z oceną społeczną i koleżeńską. Nauczą się wyciągać wnioski, co wpłynie na rozwój ich kompetencji osobistych.

8. Sposób realizacji projektu edukacyjnego

8.1. Zainicjowanie projektu

Inicjacją projektu jest wyjście uczniów na spacer i zebranie polnych kwiatów. W przypadku braku takiej możliwości uczestnicy mogą wybrać się na wycieczkę do zaprzyjaźnionego gospodarstwa ogrodniczego. Przed wyjściem prowadzący przygotowuje salę, układa poduszki w kręgu na dywanie. Koordynator wcieli się w rolę księżniczki. Na drzwiach zawiesza tabliczkę z nazwą miasta Perfumer i gałązki z liśćmi, w których znajdują się kwiaty.

Wewnątrz klasy dzięki dyfuzorowi unosić się będzie zapach kwiatów. Kiedy uczniowie wchodzi do klasy z zebranymi kwiatami, nauczyciel siedzi w przebraniu księżniczki w rogu sali. Mimika i wygląd mają wskazywać, że jest czymś poruszony i smutny. Zauważa uczniów i zaprasza, by usiedli w kręgu, ale głowę ma spuszczoną, głośno wzdycha i ukradkiem ociera łzy chusteczką. Gdy dzieci zaczną zadawać pytania, wówczas rozpocznie historię o zapomnianym mieście, do którego dotarli. Pyta uczniów, czy mają ochotę pomóc w ratowaniu miasta, bo nikt do niego nie przyjeżdża. Podkreśla, że pomoc jest skuteczna tylko wtedy, gdy wszyscy będą zaangażowani w zadania i nikogo się nie pominie. Wyciąga oklejone kwiatami pudełko, w którym znajdują się paski z różnymi zapachami: wanilią, kawą, różą, miętą i opowiada, że kiedyś miasto tak pięknie pachniało i miało niesamowite barwy. Na skutek klątwy złej wróżki wszystko straciło kolory i zapach. Klątwę mogą odwrócić dobre serca dzieci, które wspólnie odbudują miasto tak, by swoim zapachem i barwą na nowo przyciągnęło ludzi. Dzieci słabowidzące i słabosłyszące mają przebywać blisko księżniczki. Natomiast uczniowie z ADHD powinni mieć uzgodniony z nauczycielem sygnał do przywołania jego uwagi w momencie rozproszenia.

8.2. Spisanie regulaminu/kontraktu

Na pierwszym spotkaniu księżniczka mianuje uczniów na alchemików i artystów. Podkreśla, że tylko współpraca wszystkich bez wykluczania, może pozwolić uratować jej miasteczko. Następnie zaprasza do wspólnej pracy nad kontraktem, który został przez pomyłkę rozrzucony w całym królestwie. Zadaniem uczniów jest ułożenie fragmentu zbiorowego regulaminu pracy. Każdy zespół referuje swój wycinek i omawia, czy dany punkt przyda się w czasie trwania pracy (w rozsypance znajdować się będą punkty bezsensowne i nielogiczne, zadaniem jest krytyczne podejście do wytypowania punktów, które będą niezbędne do pracy). Po omówieniu i przyjęciu kontraktu, księżniczka ustala ramy czasowe pracy, by miasteczko zaczęło na nowo funkcjonować jak

najszybciej. Następnie zespoły wypracowują w swojej grupie kontrakt i ustalają role – z uwzględnieniem możliwości zmiany ról w czasie projektu. Po aprobacie dokumentu następuje podpisanie go i wywieszenie w galerii księżniczki.

Przykłady zapisów w kontrakcie poniżej.

1. Zobowiązujemy się rozświetlić barwą i zapachem miasteczko Perfumer do dnia 15 czerwca.
2. Przyjmujemy temat pracy i zgodnie go wykonamy, by zrzucić klątwę z miasteczka.
3. Będziemy przestrzegać zasad pracy, by nie obudzić złej czarownicy.
4. Ślubujemy wszyscy wspierać się w swoich działaniach, bo tylko wtedy osiągniemy cel.
5. Obiecujemy pracować wspólnie, każdy z każdym, by zła czarownica nie zamieniła odsuniętych dzieci w szary dym, bo wówczas przegramy.

8.3. Przygotowanie harmonogramu pracy i podział zadań

I. Tydzień I:

- wspólny wyjazd do producenta perfum i studia reklamy. Podczas wycieczki dobrze jest przydzielić uczniom ze spektrum autyzmu, ADHD, osobom słabowidzącym i słabosłyszącym nauczyciela asystenta, który dostosowałby czas zwiedzania dla uczniów ze SPE, by dzieci mogły w pełni uczestniczyć w zwiedzaniu bez zbytecznego ponagłania.

II. Tydzień II:

- każdy zespół pracuje nad wybranym elementem. Najpierw grupy wyszukują swoje koperty z instrukcją wykonania wybranych produktów. Koperty opisane w różnych kolorach znajdują się ukryte w miasteczku królowny. Do nich dołączone są tablety z linkiem do strony na YouTube. Po ich odnalezieniu alchemicy zapachu zapoznają się z właściwościami ziół i tworzą kompozycje zapachowe – z podziałem na zapachy wpływające na poprawę nastroju z wykorzystaniem olejków na bazie ziół (mięta, lawenda, sosna) i zapachowych patyczków. Alchemicy magicznej piany zapoznają się z zasadą tworzenia mydeł i ustalają kompozycje zapachowe produktów. Alchemicy wodnej tęczy szukają informacji na temat tworzenia kul do kąpeli, decydują się na wybór koloru i zapachu swoich wytworów. Arcymistrzowie reklamy i grafiki przeglądają różne foldery reklamowe dotyczące etykiet na produkty, tworzą wstępne projekty na bazie informacji zebranych od alchemików. Natomiast ci na stanowisku maistrów słowa i sceny dyskutują na temat przedstawienia. Wówczas zaprezentują wytwory alchemików i arcymistrzów. Uczniowie ze spektrum autyzmu na tym etapie będą mieli okazję wykazać się swoimi zainteresowaniami lub rozwinąć wachlarz własnych zainteresowań. Osoby słabowidzące i słabosłyszące będą wsparciem przy tworzeniu kompozycji zapachowych. Można na tym etapie przedstawić uczniom zawód „nosa”, którego zadaniem jest łączenie olejków zapachowych – dzięki rozwiniętemu zmysłowi węchu. Wobec uczniów z ADHD należy sprawdzać poziom zrozumienia i zapamiętania informacji.

III. Tydzień III:

- każdy zespół pracuje nad tworzeniem własnych produktów, etykiet i przedstawienia. Podczas działań uczniów z ADHD i ze spektrum autyzmu należy zachęcać do wytrwałej pracy, odwołując się do kontraktu. Można także pozwalać im uczestniczyć w zadaniach innych grup, by utrzymywać na wysokim poziomie zaciekawienie. W sytuacjach stresowych ustalić sposób odreagowania napięcia – poprzez przysiady, odejście w miejsce ciszy, bujanie się na krześle – w określonym przez nauczyciela czasie.

IV. Tydzień IV:

- wspólne łączenie produktów, oklejanie etykietami, ozdabianie flakonów z pachnącymi patyczkami, pakowanie mydeł i kul do kąpeli. Osoby słabowidzące podczas pakowania czy naklejania etykiet mogą wykorzystywać specjalnie przygotowane dla nich szkła powiększające na stojaku. Dodatkową atrakcją mogą być etykiety z wytłoczonym składem lub nazwą produktu w wersji brajlowskiej.

V. Próba generalna etiudy teatralnej i prezentacji produktów przed oficjalnym happeningiem. Dobrze jest zaangażować uczniów z ADHD, gdyż najlepiej uczą się w aktywnych sytuacjach, wykorzystując środki ekspresji: ruch, dotyk, gest. Dla uczniów słabowidzących należy przygotować tekst do recytacji zapisany większą czcionką.

VI. Przygotowanie sali i happening z rodzicami. Nauczyciel z dziećmi ustala harmonogram spotkań i podział zadań na poszczególne spotkanie. Praca dzieli się na działania w grupach i pod koniec każdego spotkania grupy wspólnie będą podsumowywać swoją pracę. Dla lepszego zindywidualizowania na ścianie obok celów wywieszony zostanie kalendarz i każda z grup naniesie prace przewidziane na dane spotkanie, by później je odznaczyć za pomocą krzyżyka i widzieć postępy pracy zespołowej. By rozpoznać poziom działań zespołowych po każdym zadaniu uczniowie wypełniają kwestionariusz oceny zespołu. Dodatkową atrakcją dla dzieci byłaby wycieczka do fabryki produkującej perfumy lub środki higieny osobistej, znajdująca się niedaleko szkoły lub miejsca zamieszkania. Happening może być także zorganizowany w świetlicy środowiskowej, miejskiej lub wiejskiej w ramach współpracy lokalnej.

8.4. Kryteria oceny udziału i prac w projekcie

Podczas oceny uczestników projektu zostaną wzięte pod uwagę cztery składniki: samoocena ucznia, ocena zespołu, ocena księżniczki (nauczyciela) i ocena społeczna. Proces oceniania w projekcie musi być zgodny ze szkolnym systemem oceniania ujętym w statucie danej placówki, w której odbędzie się projekt. Natomiast podczas oceniania uczniów ze SPE należy położyć szczególny nacisk na zaangażowanie i zainteresowanie się wybranym przez siebie tematem.

Księżniczka rozdaje uczniom słoje z ich wizytówką, które na pokrywcę słoika mają wklejony środek kwiatu. Informuje ich, że po każdym tygodniu pracy otrzymywać będą od niej po jednym płatku, który nakleją na nakrętce. Ci uczniowie, którzy spełnią wszystkie zadania z danego dnia, będą mogli dokleić sobie płatek. Natomiast za wykonanie określonego zadania związanego z produkcją, wykonaniem etykiet

i przygotowaniem etudy teatralnej, każdy uczeń otrzyma kulkę zapachową do kąpieli od księżniczki. Uczestnicy ocenieni zostaną także przez zaproszonych rodziców i otrzymać mogą wyjątkową kulkę za całokształt pracy. Księżniczka wyciąga zwiniętą w rulon tabelę z zakresem oceny prac.

- Samoocena – uczeń dokonuje oceny własnej pracy i zaangażowania, wypełniając kwestionariusz i zaznaczając krzyżykiem. Za wykonanie każdego zadania może wziąć jeden płatek. Płatki będą doklejane na nakrętkę słoika.

Kwestionariusz samooceny

Wykonanie zadania. Podjęte działania.

- Wykonałem(-am) zadania dziś, które na siebie nałożyłem.
  - Zachęciłem(-am) kolegę do współpracy.
  - Przedyskutowałem(-am) swoje pomysły z innymi zespołami.
  - Dbałem(-am) o miłą atmosferę w zespole.
  - Posprzątałem(-am) po sobie stanowisko pracy.
- Ocena zespołu – każdy z uczestników ocenia poziom współpracy pomiędzy członkami zespołu w skali od 1 do 5 punktów w kwestionariuszu oceny zespołu. Punkty te zamieniane są na kolorowe kulki w wybranym kolorze. Liderem zespołu w poszczególnych zadaniach mogą być różne osoby, aby chętne dzieci mogły doświadczyć tej funkcji. Podsumowanie polegałoby na wrzuceniu każdemu uczestnikowi, do jego słoika, sumę kulek wskazanych przez członków zespołu (kulki żółte).

Kwestionariusz oceny zespołu

Imię uczestnika: .....

Podjęte działania w zespole: .....

- Estetyka wykonania pracy, liczba punktów: .....
  - Dbanie o atmosferę w czasie pracy, liczba punktów: .....
  - Współpraca z innymi uczestnikami, liczba punktów: .....
  - Dbanie o efektywne wykorzystanie materiału, liczba punktów: .....
  - Dbanie o ład na stanowisku pracy, liczba punktów: .....
- Ocena prowadzącego – opiekuna projektu: nauczyciel jako księżniczka przedstawia swoje kryteria oceny. Powyższe informacje powinny być znane uczniom i zapisane w kontrakcie. W ocenie należy uwzględnić wykorzystanie dodatkowych źródeł wiedzy, pomysłowość oraz wkład pracy poszczególnych członków grupy. Każdej osobie uczestniczącej w projekcie należy udzielić informacji zwrotnej o osiągniętych celach, mocnych i słabych stronach. Ocena powinna zawierać wiadomości o tym, jak uczeń zaplanował swoją pracę, co takiego zrobił, że osiągnął swój cel, w jasny i konstruktywny sposób mówić o wszelkich słabościach oraz o tym, jak można sobie z tym poradzić. Za dany tydzień pracy otrzymują wybrany kolor kulek do kąpieli. Pod koniec będą sumowane, uczniowie otrzymają dwie oceny, jedną za aktywność i współpracę, drugą za wykonanie zadania (kulki zielone).

Kwestionariusz wykonania zadania

(imię i nazwisko .....

I tydzień:

- Aktywne uczestniczenie w wycieczce (duże – 3 kulki, średnie – 2 kulki, małe – 1 kulka).
- Wkład pomysłów do wykonania zadania.
- Wykonanie zadań powierzonych.
- Zaangażowanie w pracę między zespołami.
- Aktywne uczestniczenie w happeningu.

II tydzień

- Aktywne uczestniczenie w wycieczce (duże – 3 kulki, średnie – 2 kulki, małe – 1 kulka).
- Wkład pomysłów do wykonania zadania.
- Wykonanie zadań powierzonych.
- Zaangażowanie w pracę między zespołami.
- Aktywne uczestniczenie w happeningu.

III tydzień

- Aktywne uczestniczenie w wycieczce (duże – 3 kulki, średnie – 2 kulki, małe – 1 kulka).
- Wkład pomysłów do wykonania zadania.
- Wykonanie zadań powierzonych.
- Zaangażowanie w pracę między zespołami.
- Aktywne uczestniczenie w happeningu.

IV tydzień

- Aktywne uczestniczenie w wycieczce (duże – 3 kulki, średnie – 2 kulki, małe – 1 kulka).
- Wkład pomysłów do wykonania zadania.
- Wykonanie zadań powierzonych.
- Zaangażowanie w pracę między zespołami.
- Aktywne uczestniczenie w happeningu.

V tydzień

- Aktywne uczestniczenie w wycieczce (duże – 3 kulki, średnie – 2 kulki, małe – 1 kulka).
- Wkład pomysłów do wykonania zadania.
- Wykonanie zadań powierzonych.
- Zaangażowanie w pracę między zespołami.
- Aktywne uczestniczenie w happeningu.
- Ocena społeczna (zaproszeni goście) – po prezentacji do zaproszonych gości podchodzi wróżka, wręczając im koszyk z czerwonymi kulkami do kąpiel. Zgodnie z ich odczuciami estetycznymi wykonania produktów, wrażeniami zapachowymi i skuteczności prezentacji wykonanych prac (kulki czerwone) wrzucają do słoików uczniów od 1 do 3 kulek.

8.5. Prezentacja tematu i wybór grup

Księżniczka po przedstawieniu działań, jakie należy wykonać, by miasteczko Perfumer na nowo mogło odzyskać barwę i zapach, przedstawia i omawia poszczególne zespoły robocze:

- zespół alchemików: alchemików zapachu, alchemików magicznej piany, mistrzów wodnej tęczy;
- zespół artystów: arcy mistrzowie etykiety i grafiki, maestrowie sceny i słowa.

Prosi uczniów, by każdy wskazał po dwa zespoły, w których chciałby pracować, gdzie pierwszy to ten najbliższy jego sercu, a drugiemu mógłby poświęcić swoje serce. Dzieci piszą propozycje na kartkach, a następnie wrzucają je do szklanego słoja. Księżniczka rozkłada karteczki i przydziela dzieci do zespołów. W sytuacjach spornych wspólnie z uczestnikiem omawia jego decyzję przystąpienia do drużyny. Informuje również, że w czasie prac mogą zmienić tylko raz grupę, gdy zauważą, że w innej ich energia i zaangażowanie byłoby efektywniejsze. Podobnie liderzy także mogą zmieniać się w swoich zadaniach, by inni mogli sprawdzić siebie w tej roli. Przypomina o warunku odbudowy miasteczka – potrzebna jest współpraca oraz wytworzenie zapachów ożywiających miasto, niezbędne są opakowania i etykiety, które nadadzą barwy, ważna jest prezentacja zachęcająca gości do przyjazdu. Uczniom należy podkreślić, że ich zadania są ze sobą połączone i tylko współpraca pozwoli na osiągnięcie celu. Bez niej nie wykonają zadania. Następnie otrzymują koperty ze wskazówkami i opisem zadań. Czytają wspólnie, na czym polegają.

8.6. Formułowanie celów projektu w języku ucznia

Cele projektu muszą być przede wszystkim zrozumiałe dla uczniów, a także mają wskazywać konkretny efekt. Oto propozycja:

- przygotujesz etykiety, które ozdobią mydła, perfumy i kule zapachowe;
- przygotujesz mieszanki perfum do pomieszczeń;
- wykonasz mydła;
- wykonasz kule do kąpieli;
- przygotujesz opakowania dla mydeł i kul do kąpieli;
- zorganizujesz krótkie przedstawienie teatralne i prezentację wykonanych prac;
- nauczysz się współpracować z osobami w zespole i uczestnikami pozostałych grup;
- nauczysz się odpowiedzialności za wyznaczone przez siebie zadanie w zespole;
- poczujesz jak ważna jest umiejętność współpracy i empatii w czasie pracy.

9. Realizacja projektu

9.1. Tydzień I

Nauczyciel wraz z dziećmi wybiera się do najbliższej leżącego zakładu produkcji perfum lub mydlarni i zakładu zajmującego się tworzeniem reklam i ulotek. Uczniowie poznają tajniki pracy i zasady ważne przy produkcji produktów perfumeryjnych.

9.2. Tydzień II

Zespół alchemików poszukuje w internecie informacji o walorach zdrowotnych wybranych olejków zapachowych. W czasie wspólnych konsultacji decydują się na tworzenie określonych mieszanek w formie roll-on i szklanych fiolek z pałeczkami

o określonym zapachu. Zespoły tworzące kule do kąpeli i mydła oglądają filmy instruktażowe dotyczące zasad kompozycji (link w bibliografii) i podejmują decyzje dotyczące kształtu i zapachu. Zespół arcy mistrzów, znając kształt flakonów, roll-on, wielkość i kształt mydeł i kul zapachowych do kąpeli, projektuje wzory etykiet, które następnie przedstawia alchemikom. Natomiast zespół mistrów poprzez dyskusję i burzę mózgow planuje kształt swojej etiudy teatralnej. Pod koniec dnia każda grupa omawia efekty pracy, dokonuje oceny własnego zaangażowania i współpracy w zespole wykorzystując przygotowane przez prowadzącego kwestionariusze i wspólnie omówia zarys przedstawienia. Na zakończenie rozdaje uczniom płatki kwiatów.

9.3. Tydzień III

Zespoły wykonują swoje zadania. Alchemicy po przygotowaniu produktów przekazują je arcy mistrzom, którzy je pakują i nakleją etykiety. Najpierw wspólnie omawiają sposób pakowania. Arcy mistrzowie pokazują wybrane projekty, odnoszą się do opinii alchemików. Po zatwierdzeniu prototypów zespół zabiera się do naklejania etykiet i pakowania produktów w przygotowane opakowania. Natomiast alchemicy dołączają do mistrów i pomagają w wykonaniu elementów scenografii, kostiumów i atrybutów potrzebnych do etiudy. Po uzgodnieniu zadań do wykonania, alchemicy dołączają do wybranych scenarzystów i wspólnie wykonują kostiumy. W ten sposób odciążają aktorów, którzy mogą trenować odgrywanie etiudy. Po zakończonych pracach nauczyciel zaprasza uczniów do kręgu i prosi o wypowiedzenie się na temat współpracy. Co zauważyli dobrego w tym, że ich prace są ze sobą połączone? Jak oceniają zaangażowanie własne i innych członków projektu? Prowadzący rozdaje uczniom płatki oraz kwestionariusz samooceny i zaprasza do wypełnienia go.

9.4. Tydzień IV

Uczniowie wszystkich zespołów wykonują próbę generalną z wykorzystaniem scenografii, kostiumów i atrybutów. Alchemicy trenują prezentację wytworów prac, prezentując zalety, arcy mistrzowie opisują i wyjaśniają znaczenie wybranych etykiet i opakowań produktów. Maestrowie po wykonanej etiudzie przechodzą przed oczyma zebranych gości i prezentują produkty. Tutaj istotna jest rola nauczyciela, bo uczniowie mogą zacząć odczuwać treść przed występem. Dobrą praktyką jest zebranie dzieci w kręgu, by mogły wypowiedzieć się na temat swoich odczuć i emocji towarzyszących im przed występem i poszukać sposobów na rozładowanie stresu, jeżeli taki się pojawi. Czy to techniki oddechowe, czy wspólny taniec odwagi bądź technika, z której sami korzystają. Następnie nauczyciel odniesie się do bieżących prac. Przedstawi swoje spostrzeżenia i odniesie się do każdego ucznia przekazując mu informację zwrotną dotyczącą jego zaangażowania. Na zakończenie uczestnicy uzupełnią ostatni kwestionariusz wykonania zadania i wkleją ostatnie otrzymane od nauczyciela płatki kwiatów.

9.5. Tydzień V

Happening. Księżniczka zaprasza zebranych gości do sali, gdzie uczniowie przygotowali stoisko z produktami. Obok rozstawiona jest scena z krzesłkami dla gości. Najpierw księżniczka zapoznaje odwiedzających ze swoją historią i przedstawia każdy zespół, omawiając jego wkład w odrodzenie się miasteczka. Dziękuje uczniom za zaangażowanie. Następnie zaprasza do obejrzenia przygotowanej przez mistrów

etiudy teatralnej. Po jej zakończeniu alchemicy i arcymistrzowie zaprezentują produkty, które wykonali. Zadaniem dzieci jest opisanie przeznaczenia wykonanych przez nie prac. Mówią, co wykorzystają w czasie ich produkcji, jakie wartości zdrowotne posiadają ich wytwory, rodzice wąchają, dotykają i testują otwarte próbki. Po zakończonej prezentacji księżniczka prosi rodziców, o dokonanie oceny uczestników. Rozdaje im czerwone kulki do kąpiel. Zaprasza do podejścia bliżej ucznia, który stoi w szeregu z otwartym swoim słoikiem. Rodzice przyznają dzieciom od 1 do 3 kulek i wyrażają opinię na temat zaangażowania ucznia w projekcie. Happening kończy się możliwością zakupu wytworów uczestników.

9.6. Prezentacja wyników

W dniu happeningu uczniowie najpierw przedstawiają przygotowaną przez siebie krótką etiudę teatralną. Po jej zakończeniu zespoły prezentują wytwory, opisując ich skład, przeznaczenie i właściwości. Aktorzy podchodzą do gości ze swoimi produktami, by ci mogli im się lepiej przyjrzeć. Zapraszają zebranych do wąchania i przyglądania się, w jaki sposób są pakowane. Zachęcają do przyjrzenia się wykonanym etykietom. W ramach wsparcia klasy rodzice mogą zakupić wybrane produkty za symboliczną kwotę, która zostanie do dyspozycji klasy.

Na zakończenie każdy uczeń uzupełnia kwestionariusz oceny własnej i oceny pracy zespołowej. Nauczyciel rozdaje pozostałe płatki i w ten sposób uczniowie powinni mieć na swoim słoiku przestrzeny kwiat jako symbol zakończonej pracy. Następnie prosi uczniów o odkręcenie słoików i policzenie liczby swoich kulek do kąpiel z podziałem na: żółte – ocena pracy zespołowej, zielone – ocena pracy nauczyciela, czerwone – ocena społeczna. Uczniowie, którzy zebrali najwięcej kulek żółtych otrzymują order mistrza współpracy, kulek zielonych – order mistrza zaangażowania, natomiast za kulki czerwone – order mistrza atrakcyjności. Jeżeli okazałoby się, że nie wszystkie dzieci otrzymają odznaczenia, wówczas księżniczka wręczać będzie pozostałym orderem honorowego gościa miasteczka. Dzieci mogą zabrać ze sobą słoiki z kolorowymi kulkami do kąpiel jako nagrodę za wykonane zadanie – uratowanie miasteczka Perfumer. Happening można zorganizować nie tylko na terenie szkoły, ale także w infrastrukturze lokalnej, np. świetlicy, domu kultury, parku miejskim.

10. Ewaluacja

Księżniczka (po zakończeniu projektu) odwiedza klasę i opowiada uczniom, co zmieniło się od czasu, gdy dzięki ich zaangażowaniu miasteczko na nowo rozkwitło barwami i zapachem. Pokazuje pejzaże miasta (mogą być to obrazy impresjonistów). Prosi uczniów, o podzielenie się swoimi wrażeniami z pracy w projekcie. Co im się najbardziej podobało, czy czegoś im zabrakło, czy dzięki wspólnej pracy czegoś więcej się o sobie dowiedzieli. Dziękując za pracę każdego zespołu, zachęca dzieci do wykonania ostatniego punktu z projektu – ewaluacji, zostaną wzięte pod uwagę następujące obszary:

- satysfakcja własna z pracy w zespole, rozwijanie indywidualności;
- dążenie do zdobywania wiedzy z wykorzystaniem różnych źródeł;
- przyrost wiedzy nt. właściwości roślin leczniczych, samodzielnej produkcji produktów kosmetycznych, wykonania ulotek i etykiet, przygotowania etiudy teatralnej;
- umiejętność współpracy w zespole, wzięcie na siebie ról społecznych;
- dobór tematu do własnych predyspozycji;

- oryginalne ujęcie tematu, wykazanie się kreatywnością i innowacyjnością;
- estetyka wykonania zadania;
- artystyczna strona prezentacji.

Kwestionariusz ewaluacji pracy ucznia. Uczestnik wybraną odpowiedź zaznacza, rysując wokół niej kwiatek.

Kwestionariusz ewaluacji pracy ucznia

Jako uczniowi/uczennicy:

- projekt mi się podobał (bardzo/średnio/niewiele);
- dowiedziałem(-am) się wielu nowych informacji (bardzo/średnio/niewiele);
- doceniłem(-am) pracę w zespole (bardzo/średnio/niewiele);
- rozwinąłem/rozwinęłam własne zainteresowania (bardzo/średnio/niewiele);
- chętnie uczestniczyłem(-am) w zadaniach projektu (bardzo/średnio/niewiele);
- zadbałem(-am) o wartość estetyczną produktów (bardzo/średnio/niewiele);
- miałem(-am) okazję zaprezentować swoje talenty (bardzo/średnio/niewiele).

Kwestionariusz ewaluacyjny nauczyciela. Nauczyciel wybraną odpowiedź zaznacza, rysując wokół niej kwiatek.

Kwestionariusz ewaluacyjny nauczyciela

Jako nauczyciel/nauczycielka dostrzegam, że projekt:

- wsparł uczniów w zdobyciu wiedzy i umiejętności (bardzo/średnio/niewiele);
- przygotował uczniów do wykonywania różnorodnych ról społecznych (bardzo/średnio/niewiele);
- ukazał siłę indywidualności ucznia (bardzo/średnio/niewiele);
- pozwolił rozwinąć innowacyjność, kreatywność i przedsiębiorczość ucznia (bardzo/średnio/niewiele);
- stworzył warunki do kreatywnego myślenia (bardzo/średnio/niewiele);
- nauczył uczestników pracować w zespole (bardzo/średnio/niewiele);
- dał okazję do zaprezentowania swoich talentów publicznie (bardzo/średnio/niewiele).

11. Materiały pomocnicze

Poniższy wykaz pozwoli na przygotowanie działań w zespołach. Dobrą praktyką jest zaproszenie dzieci do stołu po obejrzeniu filmików instruktażowych.

Spośród roztawionych tam przyborów i przedmiotów zespoły wybierają te, które będą im potrzebne według sporządzonej wcześniej listy. Drużyny umieszczą wszystko w przygotowanych koszykach (zarówno artykuły niezbędne do produkcji, jak i do przedstawienia). Na stole powinny być rozłożone: ulotki dotyczące właściwości leczniczych ziół, podręczniki o roślinach kwitnących i ich właściwościach: o. A. Klimuszki: *Wróćmy do ziół leczniczych*, oraz M.E. Senderskiego: *Prawie wszystko o ziołach i ziołolecznictwie*. Aplikacja Pinterest, strona YouTube, prezentujące sposób wykonania produktów kosmetycznych, olejki zapachowe będą pomocne podczas wyboru określonego zapachu perfum, mydeł czy kul do kąpieli. Fiolki na perfumy, foremki na mydła i kule do kąpieli, brokat, mydło naturalne bezbarwne. Mieszanki ziołowe dzieci wykorzystają jako dodatek do kul i mydeł. Dzięki barwnikom spożywczym ich wytwory nabiorą barw. Soda, kwas cytrynowy, miseczki i mieszadła pozwolą na wykonanie kul do kąpieli. Kolorowe

brystole, klej, nożyczki, pisaki, ozdoby, folia do pakowania, wstążki, bibuła przydadzą się do wykonania etykiet i etiudy teatralnej. Niezbędne będą pocięte na paski zasady kontraktu grupowego i zbiorowego, napis na drzwi. Istotną rolę odegrają też słoiki z nakrętkami, na których będzie naklejony środek kwiatka i kulki zapachowe stanowiące pośrednik oceny.

12. Komentarz metodyczny

Dla każdej z grup nauczyciel przygotowuje zestaw literatury niezbędnej do wykonania określonego zadania. Oprócz książek, broszur, ulotek, załączone będą odręczne notatki dotyczące sposobu wykonania produktów, jednak mają one być niepełne, zniszczone i z brakującymi elementami. To księżniczka po każdym ze spotkań rozda brakujące elementy ułatwiające wykonanie zadania. Dodatkowo uczniowie dostaną jeden tablet z dostępem do internetu, umożliwiającą wyszukanie potrzebnych im informacji. Scenariusz w poszczególnych częściach można wykonać w czasie pracy zdalnej. Uczniowie podzieleni na zespoły opracowują w wirtualnych zespołach projekt mydeł, flakonów z patyczkami zapachowymi i kul do kąpiel z wykorzystaniem produktów dostępnych w domu. Następnie rodzice dostarczają do szkoły wykonane produkty, a rodzice dzieci z zespołu arcymistrzów etykiety i grafiki, odbierają produkty ze szkoły i przekazują je dzieciom do wykonania opakowań i etykiet. Natomiast uczniowie z zespołu maistrów słowa i sceny przygotowują prezentację multimedialną i filmiki reklamujące wybrane produkty.

13. Bibliografia

Bernacka D., 2001, *Od słowa do działania: przegląd współczesnych metod kształcenia*, Warszawa: Wydawnictwo Żak.

Furman B., 2017, *Program nauczania ogólnej wiedzy o społeczeństwie dla szkoły podstawowej. Dziś i jutro*, Warszawa: Wydawnictwo Nowa Era.

Gołębniak B.D. (red.), 2002, *Uczenie metodą projektów*, Warszawa: WSiP.

Gulińska H., Smolińska J., 2017, *Program nauczania chemii w szkole podstawowej*, Warszawa: Wydawnictwo Szkolne i Pedagogiczne.

Jastrzębska E., Pyłka-Gutowska E., 2017, *Program nauczanie biologii dla II etapu edukacyjnego klasy 5–8 szkoły podstawowej*, Warszawa: WSiP.

Kule do kąpiel (film; dostęp 9.09.2022).

Mydełka w kształcie kryształów (film; dostęp 9.09.2022).

Pasymowska R., 2019., *W Literkowie, Cyferkowie i Nutkowie – świat i teatr w mojej głowie. Program nauczania edukacji wczesnoszkolnej w szkole podstawowej* (dostęp 9.09.2022), Warszawa: ORE.

Perfumy w roll-on (film; dostęp 9.09.2022).

Anna Wojtczak – nauczycielka z ponad 30-letnim stażem, która z pasją poświęciła się pracy z dziećmi i młodzieżą. Na co dzień uczy języka polskiego, wcześniej przez dziesięć lat pracowała jako nauczycielka edukacji wczesnoszkolnej. Ukończyła studia z zakresu mediacji, readaptacji i negocjacji. Jako certyfikowana trenerka umiejętności społecznych rozwija umiejętności uczniów i nauczycieli w generowaniu określonych zachowań, które podtrzymują satysfakcjonujące relacje z innymi. Będąc trenerką wspomagającą kompetencje kluczowe, pomaga nauczycielom w takim komponowaniu jednostek lekcyjnych, aby w pełni rozwijały wszystkie kompetencje uczniów. Swoją pasją do pracy z młodzieżą dzieli się na co dzień z radami pedagogicznymi jako edukatorka w Placówce Doskonalenia Nauczycieli Grupa Edukacyjno-Szkoleniowa SOKRATES.